METRO BRATISLAVA

OKRESNÝ ÚRAD BRATISLAVA
-66-
Došlo dňa: 23. 11. 2023
Evid. číslo: 06357 90/2023 Číslo spisu: 383433/2023
Prílohy/listy: 3+CD Vybavuje: MEA

Okresný úrad Bratislava
Odbor starostlivosti o ŽP
Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia
Tomášikova 46,
832 05 Bratislava

Váš list značky/zo dňa:	Naša značka:	Vybavuje:	Dátum:
	1397/22.11.2023	Ing. Andrej Paulech +421 948 199 398 andrej.paulech@metroba.sk	22.11.2023

Vec: Doplňujúce informácie navrhovateľa k doručeným stanoviskám k zámeru „Parkovací dom Saratovská“

žiadateľ:	**Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava** Primaciálne nám. 1 814 99 Bratislava IČO: 00603481
v zastúpení	**METRO Bratislava a.s.** Primaciálne nám. 1 811 01 Bratislava IČO: 35 795 298
poštová adresa:	Muchovo nám. 12 852 71 Bratislava
meno poverenej osoby:	Ing. Andrej Paulech / Mgr. Tomáš Tuma
tel.	0948 199 398 / 0940 991 748
e-mail:	andrej.paulech@metroba.sk / tomas.tuma@metroba.sk
názov navrhovanej činnosti:	**„Parkovací dom Saratovská, Bratislava“**

V zastúpení žiadateľa Vám zasielame doplňujúce informácie k doručeným stanoviskám k predmetnému zámeru navrhovanej činnosti:

A: Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne nám. 1 P.O. Box 192, 814 99 Bratislava, č. MAGS OEaTI 58050/2023-503443 zo dňa 04.10. 2023

1/ Z hľadiska územného plánovania:
K súladu navrhovanej činnosti s platným znením ÚPN sa Hlavné mesto SR Bratislava ako dotknutý orgán územného plánovania podľa § 140a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov vyjadrí vo svojom záväznom stanovisku k investičnej činnosti. V súčasnosti neevidujeme žiadosť o vydanie záväzného stanoviska k uvedenému investičnému zámeru.

Odpoveď: Posúdenie súladu s platnou ÚPD je v zámere popísaný v kapitole IV.12. Zámer v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na ŽP je 1. fáza projektovej prípravy a podmienky z rozhodnutia zo zisťovacieho konania budú premietnuté do projektovej

METRO BRATISLAVA

dokumentácie pre ÚR a SP, z uvedeného dôvodu nie je možné takúto dokumentáciu doložiť k zámeru.

2/ **Z hľadiska systémov technickej infraštruktúry:**
Pri spracovaní projektovej dokumentácie je potrebné rešpektovať trasy a zariadenia jednotlivých systémov technickej infraštruktúry (zásobovanie vodou, odkanalizovanie, zásobovanie elektrickou energiou, plynom, teplom, produktovody, telekomunikácie, protipovodňová ochrana) vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásiem. K navrhovanému odvádzaniu dažďových vôd z povrchového odtoku do vsaku cez retenčnú nádrž nemáme pripomienky. Zrážkovú vodu z retenčných nádrží odporúčame využívať na závlahu areálovej zelene. SHMÚ v termíne 08/2021 aktualizoval návrhové intenzity dažďa pre Bratislavu, ktoré sa zvýšili. Pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v území je potrebné pre lokality Devín, Lamač, Záhorská Bystrica, Devínska Nová Ves, Vajnory, Rača, Dúbravka, Karlova Ves a Vinohrady použiť aktualizovanú (SHMÚ) 50-ročnú návrhovú prívalovú zrážku p=0,02, trvajúcu 120 min., s intenzitou i=80,6 l.s-1.ha-1 a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácií k=1 (podľa SHMÚ 2021), aby nebol podhodnotený potrebný záchytný objem pre prívalovú zrážku. Dôvodom uvedených sprísnených požiadaviek sú prebiehajúce klimatické zmeny, ktoré so sebou prinášajú striedanie dlhých období sucha s prívalovými dažďami, ktoré sa vyznačujú svojou extrémnosťou a početnosťou a nebezpečenstvom vzniku lokálnych záplav. Požiadavka je koordinovaná s Okresným úradom Bratislava, SVP, š. p., BVS, a. s. a SHMÚ.

Odpoveď: Akceptuje sa, požiadavky budú doplnené v dokumentácii pre územné rozhodnutie.

3/ **Z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov:**
Zeleň, tvorba krajiny:
Pre pasportizáciu jestvujúcich drevín a určenie potrebného výrubu bol spracovaný dendrologický prieskum (Ekojet, s. r. o., 01/2022), ktorý je podkladom pre spracovanie návrhu na výrub drevín. Jeho predmetom je 22 stromov a 2 kríkové skupiny, resp. solitérne kry rastúce na ploche riešeného územia. Súhlas orgánu ochrany prírody na výrub je potrebný v prípade všetkých hodnotených drevín. V zámere sa ďalej uvádza: „Snahou investora je ponechať všetky stromy v blízkosti objektu, resp. urobiť opatrenia na ich záchranu počas realizácie výstavby." Výrub drevín žiadame vykonať mimo obdobia hniezdenia vtákov. Ochranu ostatných drevín, ktoré by mohli byť ohrozené mechanickým alebo chemickým poškodením počas výstavby požadujeme zabezpečiť podľa STN 83 7010 Ochrana prírody; Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie a podľa arboristického štandardu „Ochrana drevín pri stavebnej činnosti" (zdroj: https://www.isa-arbor.sk/publikacie/).

Odpoveď: Akceptuje sa, legislatívna povinnosť navrhovateľa. Snahou žiadateľa je zachovať čo možno najvyšší počet existujúcich drevín a prípadný výrub drevín je posledným najnevyhnutnejším riešením. Prípadný nevyhnutný výrub drevín bude zrealizovaný na základe právoplatného výrubového povolenia.

Okolie objektu má byť upravené nízkou prípadne vzrastlou zeleňou podľa projektu sadových úprav. Fasáda je navrhnutá v kombinácii drevených lamiel a popínavých rastlín. Plochá strecha objektu je uvažovaná ako extenzívna vegetačná. V ďalšom stupni prípravy stavby žiadame vypracovať projekt sadových úprav. V projekte sadových úprav žiadame opísať aj spôsob zabezpečenia trvalej starostlivosti o sadové úpravy. Na závlahy sadových úprav žiadame prednostne použiť zrážkové vody akumulované v mieste realizácie navrhovanej činnosti.

Odpoveď: Akceptuje sa.

Ochrana prírody a krajiny, ÚSES:
V mieste realizácie navrhovanej činnosti platí prvý stupeň územnej ochrany. Nepredpokladáme významný vplyv navrhovanej činnosti na chránené územia a ich ochranné pásma v zmysle § 17, územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 v zmysle § 28, územia medzinárodného významu v zmysle § 28b a chránené stromy v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Nepredpokladáme významný vplyv navrhovanej činnosti na významné prvky územného systému ekologickej stability.

Odpoveď: Berie sa na vedomie.

Ovzdušie:
Zdrojom znečisťovania ovzdušia počas prevádzky budú prejazdy motorových vozidiel. To je nutné riešiť v interiéri parkovacieho domu vetraním. Toto riešenie je v zámere uvedené na strane 32 a berieme ho na vedomie bez pripomienok. Počas výstavby možno predpokladať dočasný nepriaznivý vplyv na ovzdušie spôsobený emisiami z dopravných a stavebných mechanizmov a zvýšenou prašnosťou. Na stranách 44 a 45 zámeru sú uvedené opatrenia na minimalizáciu prašnosti. Uvedené opatrenia žiadame vhodným spôsobom uviesť ako podmienky rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní.

Odpoveď: Berie sa na vedomie.

Vody:
Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku, pri návrhu, realizácii a užívaní vsakovacích, resp. retenčno-vsakovacích systémov:
Realizáciu vsakovacích, resp. retenčno-vsakovacích systémov v dotknutej lokalite žiadame podložiť odborným posúdením odborne spôsobilou osobou v zmysle príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.
Upozorňujeme na potrebu dodržiavať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích predpisov (vodný zákon. Upozorňujeme na potrebu povolenia orgánu štátnej vodnej správy v zmysle § 21 ods. 1 vodného zákona. V ďalšom stupni dokumentácie žiadame doplniť situáciu dažďovej kanalizácie, resp. odvádzania vôd z povrchového odtoku, vrátane všetkých objektov (šachty, retenčná nádrž, odlučovač ropných látok, vsakovací objekt a podobne).

Odpoveď: Požiadavky sa akceptujú a budú riešené v následných stupňoch projektovej dokumentácie.

Hluk:
Dominantným zdrojom hluku v okolí navrhovaného objektu je automobilová a električková doprava. Upozorňujeme na potrebu rešpektovať zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v prípade potreby žiadame realizovať vhodné protihlukové opatrenia.

Odpoveď: Berie sa na vedomie.

METRO Bratislava a.s.
adresa: Primaciálne nám. č. 1, 811 01 Bratislava
poštová adresa: Muchovo nám. č. 12, 852 71 Bratislava
Obchodný register Mestského súdu Bratislava III
Oddiel:Sa, Vložka číslo :1575/B

IČO:35 732 881
DIČ:2020268910
IČ DPH:SK2020268910

tel.: +421 940 991 759
e-mail: sekretariat@metroba.sk
web: www.metroba.sk

Odpady:
Str. 34, tab. 9: V ďalšom stupni projektovej dokumentácie žiadame doplniť do tabuľky produkcie odpadov počas výstavby aj odpad č. druhu 20 03 01 zmesový komunálny odpad. Zmesový komunálny odpad bude zhodnocovaný činnosťou R1 v ZEVO. Zároveň žiadame uviesť navrhované spôsoby nakladania s odstránenými stavebnými materiálmi, stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií (činnosťou R alebo D) v súlade s § 77 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a vyhláškou MŽP SR č. 344/2022 Z. z o stavebnom odpade a odpade z demolácií.
Str. 35, tab. 10: V ďalšom stupni projektovej dokumentácie žiadame doplniť navrhované spôsoby nakladania s odpadmi vznikajúcimi počas prevádzky (činnosťou R alebo D) v súlade s § 6 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a v súlade s VZN č. 6/2020 v platnom znení. Zároveň navrhujeme do tabuľky „Odpady vznikajúce počas prevádzky" doplniť odpady súvisiace s odlučovačmi ropných látok a zmesový komunálny odpad (20 03 01). Zmesový komunálny odpad bude zhodnocovaný činnosťou R1 v ZEVO.
Str. 35: V ďalšom stupni projektovej dokumentácie žiadame text a jednotlivé paragrafy v odrážkach v časti „Prvoradé úlohy pri zahájení prevádzky z pohľadu zabezpečenia odpadového hospodárstva budú:" zosúladiť so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, nakoľko obsahujú textácie a paragrafy z neplatného zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch.
Str. 23, 3.8. Odpadové hospodárstvo: V ďalšom stupni projektovej dokumentácie žiadame „MČ Bratislava Dúbravka" nahradiť „Hlavné mesto SR Bratislava" a „Zber, prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu" nahradiť "Zber, prepravu za účelom zhodnotenia a zneškodnenia komunálneho odpadu".

Odpoveď: Akceptuje sa, požiadavky budú zapracované do dokumentácie pre územné rozhodnutie.

Záver:
Pri spracovaní projektovej dokumentácie je potrebné rešpektovať trasy a zariadenia jednotlivých systémov technickej infraštruktúry (zásobovanie vodou, odkanalizovanie, zásobovanie elektrickou energiou, plynom, teplom, produktovody, telekomunikácie, protipovodňová ochrana) vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásiem. Pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v území žiadame používať aktualizované návrhové intenzity dažďa (podrobnejšie v časti 2/ tohto stanoviska). Výrub drevín žiadame vykonať mimo obdobia hniezdenia vtákov. Ochranu ostatných drevín, ktoré by mohli byť ohrozené mechanickým alebo chemickým poškodením počas výstavby požadujeme zabezpečiť podľa STN 83 7010 Ochrana prírody; Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie a podľa arboristického štandardu „Ochrana drevín pri stavebnej činnosti". V ďalšom stupni prípravy stavby žiadame vypracovať projekt sadových úprav. V projekte sadových úprav žiadame opísať aj spôsob zabezpečenia trvalej starostlivosti o sadové úpravy. Na závlahy sadových úprav žiadame prednostne použiť zrážkové vody akumulované v mieste realizácie navrhovanej činnosti. Opatrenia na minimalizáciu prašnosti uvedené na stranách 44 a 45 zámeru žiadame vhodným spôsobom uviesť ako podmienky rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní. Realizáciu vsakovacích, resp. retenčno-vsakovacích systémov v dotknutej lokalite žiadame podložiť odborným posúdením odborne spôsobilou osobou v zmysle príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov. V ďalšom stupni dokumentácie žiadame doplniť situáciu dažďovej kanalizácie, resp. odvádzania vôd z povrchového odtoku, vrátane všetkých objektov (šachty, retenčná nádrž, odlučovač ropných látok, vsakovací objekt a podobne). Upozorňujeme na potrebu rešpektovať zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti

o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v prípade potreby žiadame realizovať vhodné protihlukové opatrenia. Žiadame zohľadniť požiadavky a pripomienky uvedené v časti „Odpady"

Odpoveď: Odpovede sú uvedené v predchádzajúcich bodoch.

B: Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave, Radlinského 6, 811 07 Bratislava,KRHZ-BA-OPP-2023/000742-002 zo dňa 25.09. 2023.

Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Odpoveď: Berie sa na vedomie.

C: Stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave, Ružinovská 8, PSČ 820 09, RÚVZBA/OHŽPaZ/14181/26792/2023 zo dňa 03.10.2023.

Po preštudovaní zverejneného zámeru a príloh tunajší úrad vyžaduje, aby navrhovateľ v rámci doplňujúcich informácií k predmetnému zámeru predložil na posúdenie:

1. Hlukovú štúdiu v kompletnom vyhotovení (vypracovanú odborne spôsobilou osobou), výsledky ktorej preukážu súlad s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách) na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, v znení neskorších predpisov. Požadujeme, aby bol v štúdii samostatne posúdený kumulatívny nárast hluku z dopravy (so započítaním navrhovanej činnosti) a samostatne vplyv hluku zo samotnej prevádzky garážového domu – ako iný zdroj hluku, (konkrétne zo statickej dopravy, vjazdu, výjazdu s prístupovou trasou a pojazdov po jednotlivých podlažiach) na súvisiace chránené územie. V prípade prekročenia limitov stanovených vo vyhláške MZ SR č. 549/2007 Z.z., je potrebné navrhnúť účinné opatrenia na elimináciu nadmerného hluku spôsobeného navrhovanou činnosťou.
2. Rozptylovú štúdiu (vypracovanú odborne spôsobilou osobou), v ktorej bude zhodnotený kumulatívny nárast vplyvu znečisťujúcich látok v ovzduší (so započítaním navrhovanej činnosti) na najbližšiu obytnú zástavbu.

Odpoveď: Hluková štúdia a Rozptylová štúdia sú prílohou týchto doplňujúcich informácii.

D: Okresný úrad Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava č. OU-BA-OSZP3-2023/392460/LUS/IV zo dňa 22.09.2023:

Vzhľadom na to, že realizáciou posudzovanej činnosti nedôjde k presiahnutiu koncentrácie imisných limitných hodnôt a komplex bude spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené platnými právnymi predpismi na ochranu ovzdušia, k predloženému návrhu rozsahu hodnotenia z hľadiska ochrany ovzdušia nemáme námietky.

Odpoveď: Berie sa na vedomie.

E: Stanovisko Združenia domových samospráv VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „PARKOVACÍ DOM SARATOVSKÁ, BRATISLAVA"

1. Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods.6 zákona EIA (**https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6**). Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti §3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.7 zákona EIA.V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017 (https://www.slovlex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná. Úrad sa nepridŕža výnimočnosti upustenia od variantného riešenia ale stalo sa to jeho bežnou štandardnou praxou, kedy upúšťa od variantného riešenia v podstate pri každom zámere, ktorému je príslušným úradom. Žiadame úrad, aby vrátil zámer na dopracovanie variantných riešení podľa §22 ods.7 zákona EIA.

Odpoveď: Zámer je predložený v jednom variante. V zmysle § 22 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. s účinnosťou od 01.04.2023 navrhovateľ nemá povinnosť predkladať navrhovanú činnosť vo variantnom riešení, nakoľko sa nejedná o líniovú stavbu.

2. Zaujíma nás, či je predmetný parkovací dom súčasťou systému odstavných parkovísk P+R alebo ide o riešenie statickej dopravy pre obyvateľov, kde sa nepredpokladá odstavné parkovanie?

Odpoveď: Objekt parkovacieho domu bude slúžiť na parkovanie motorových vozidiel z priľahlých obytných budov.

3. Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!" (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Bratislava-Petržalka nachádza v 10. stupni ohrozenia horúčavami, 10. stupni ohrozenia suchom a 1. stupni ohrozenia povodňami. Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.

Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „víťazia" nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (https://shorturl.at/hjlr4). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu: https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en.
Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?

Odpoveď: Zmierňujúce opatrenia z hľadiska prevencie a minimalizácie negatívnych účinkov navrhovanej činnosti na životné prostredie sú identifikované v zámere – kapitola IV., podkapitola 10. Vegetačné strechy a vegetačné steny z popínavých rastlín budú mať kladný vplyv na zvýšenie biodiverzity a na zníženie nadmerného prehrievania konštrukcií a okolia stavby. Vegetačné strechy zároveň budú v kombinácii so zadržiavaním vody v retenčných a vsakovacích zariadeniach slúžiť ako protipovodňové opatrenia na zníženie vplyvu prívalových zrážok (dažďové vody budú zadržiavané a postupne vsakované do podložia, zároveň ponechávané v riešenom území). Účinnosť prijatých opatrení nie je možné reálne kvantitatívne vyhodnotiť vzhľadom na ich návrh v začiatočnom štádiu procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Projektová dokumentácia pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov bude spracovaná v zmysle požiadaviek všeobecne záväzných právnych predpisov, STN, technických podmienok, technicko-kvalitatívnych podmienok a katalógových listov, pričom uvedené sa týka aj adaptácie a mitigácie prebiehajúcej klimatickej zmeny.

4. Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55" (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419). Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

Odpoveď: Zmierňujúce opatrenia z hľadiska prevencie a minimalizácie negatívnych účinkov navrhovanej činnosti na životné prostredie sú identifikované zámere – kapitola IV., podkapitola 10.

5. Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami. Viacej informácií ako aj informácie

o pripravovanej energetickej smernici: **https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujucebudovy/**. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené. Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií? Zabudované emisie sú nepriamym vplyvov stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov. Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov. Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby. Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať.

Odpoveď: Projektová dokumentácia pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov bude spracovaná v zmysle požiadaviek všeobecne záväzných právnych predpisov, STN, technických podmienok, technicko-kvalitatívnych podmienok a katalógových listov, pričom uvedené sa týka aj efektívneho nakladania s energiami.

6. Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/. Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.

Odpoveď: Navrhovaná činnosť predstavuje výstavbu nového parkovacieho domu. Stavebné riešenie vychádza z najnovších poznatkov. Okolie objektu bude upravené nízkou prípadne vzrastlou zeleňou podľa projektu sadových úprav. Plochá strecha objektu je uvažovaná extenzívna vegetačná. Takéto riešenie prináša do územia nové alternatívne formy zelene nie len na teréne, ale aj na konštrukciách (zelená strecha, popínavé rastliny na fasáde), ktoré budú mať pozitívny vplyv na flóru a faunu riešeného územia a budú viesť k zvýšeniu biodiverzity. Parkovací dom bude pôsobiť ako hluková a smogová izolácia od rušnej cesty. Oproti súčasnému stavu nedôjde k vzniku nových významných vplyvov na obyvateľstvo v spomínanej miestnej časti ani v širšom okolí a preto možno považovať požiadavku za splnenú.

7. Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom

rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

Odpoveď: Napojenie na infraštruktúru bolo počas projekčných prác predbežne konzultované s jednotlivými správcami sietí a budú spresnené v ďalšom stupni dokumentácie. Podotýkame, že navrhovaný parkovací dom nebude mať žiadny vplyv na zvýšenie dopravnej záťaže v území, nakoľko rieši prioritne nevyhovujúcu kapacitu jestvujúcich parkovacích miest v dotknutej lokalite.

8. Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

Odpoveď: Navrhovaná výstavba nevyvolá zmenu hladiny útvarov podzemnej vody a predmetom zámeru nie je realizácia a exploatácia nového zdroja podzemných vôd ani infraštruktúrny projekt, ktorý mení hydromorfologické charakteristiky útvarov povrchových a podzemných vôd. Pre navrhovaný zámer bol vypracovaný hydrogeologický posudok (AG audit s.r.o., 04/2022).

9. Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. . Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt. Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravie.html) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

Odpoveď: Podľa rozptylovej štúdie (Valeron, 04/2022) vyplýva, že najvyššie hodnoty koncentrácií znečisťujúcich látok na výpočtovej ploche pri najnepriaznivejších rozptylových a prevádzkových podmienkach neprekračujú legislatívou stanovené limitné hodnoty ani pri kumulatívnom vplyve s požadovanými koncentráciami.

10. Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z.

Odpoveď: Predmetom navrhovanej činnosti je výstavba parkovacieho domu. Objekt nebude zdrojom elektromagnetického a iného žiarenia.

11. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu.

Odpoveď: Odpad vznikajúci počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti bude zneškodňovaný v súlade so všeobecne záväzným nariadením mesta Bratislava. Nakladanie s odpadom, ktorý vznikne počas výstavby bude prebiehať v zmysle zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.

12. Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: • komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou • kovov označeného červenou farbou • papiera označeného modrou farbou • skla označeného zelenou farbou • plastov označeného žltou farbou • bio-odpadu označeného hnedého farbou.

Odpoveď: Komunálny odpad vznikajúci počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti bude zneškodňovaný v súlade so všeobecne záväzným nariadením mesta Bratislava. Všetky separovateľné druhy odpadu budú zhromažďované v samostatných kontajneroch.

13. Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravnepredpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (https://www.slov-lex.sk/pravnepredpisy/ SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalneopatrenia-zds/. Stanovenie podmienok podľa §29 ods.13 zákona EIA je uloženie povinnosti vecného plnenia voči životnému prostrediu ako subjektu práva sui generis, ktorým sa eliminuje alebo zmierňuje ujma na životnom prostredí ako subjektu práva sui generis. Takýto výklad vyplýva ako z §2 písm. d zákona EIA ale aj z ustanovenia §17 ods.1 zákona o životnom prostredí ale aj z konceptu súdnej ochrany životného prostredia (vymáhateľnosť práv životného prostredia ako subjektu práva sui generis) podľa §178 ods.3 SSP. Verejnosť a dotknutá verejnosť (vrátane ZDS) teda nehájí svoje vlastné práva a záujmy ale práva a záujmy samotného životného prostredia. Pre uloženie povinnosti vecného plnenia je v zmysle zákona požiadavka jednoznačnosti a určitosti čo do rozsahu a druhu vecného plnenia; podľa §47 ods.2 správneho poriadku musí byť taktiež uvedený časový termín, do ktorého má byť tá-ktorá podmienka splnená. Uložením povinnosti vecného plnenia vzniká verejnoprávny záväzkový vzťah, v ktorom je povinným navrhovateľ a oprávneným je životné prostredie sui generis reprezentované verejnosťou (v danom prípade aj ZDS). Ide o záväzkový vzťah v zmysle definície §488 Občianskeho zákonníka, ktorý v súlade s §489 Občianskeho zákonníka vzniká verejnoprávnym titulom – rozhodnutím orgánu verejnej moci ako „záväzok vznikajúci z iných okolností uvedených v zákone". Z uvedeného dôvodu je potrebné v konaní presne identifikovať environmentálnu

ujmu v dôsledku predmetného zámeru ako aj jednoznačne a zrozumiteľne rozhodnúť o environmentálnych opatreniach, ktorými sa má táto ujma kompenzovať a predchádzať sa jej zväčšovaniu; v tomto ohľade sa vyžaduje aj súčinnosť navrhovateľa aby sám navrhol takéto opatrenia v samotnom zámere a/alebo v doplňujúcej informácii a následne odbornou diskusiou s verejnosťou a dotknutými orgánmi sa ustálil finálny rozsah opatrení aj na základe výsledkov tejto odbornej diskusie.

Odpoveď: Zmierňujúce opatrenia sú uvedené v kapitole IV., podkapitole 10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

14. Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf): Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wpcontent/uploads/2022/04/ prezentace_davidhora.pdf) Rašeliniská https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-terazmohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/
Dažďové záhrady
Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostabilizačnej úlohe.
Biosolárne strechy
Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.
Zelené fasády
Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.
Retenčné a zelené parkoviská
Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.
Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.
Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.
Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: klíma, biodiverzita, voda, vzduch, energie a územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle

METRO Bratislava a.s.
adresa: Primaciálne nám. č. 1, 811 01 Bratislava
poštová adresa: Muchovo nám. č. 12, 852 71 Bratislava
Obchodný register Mestského súdu Bratislava III
Oddiel:Sa, Vložka číslo :1575/B

IČO:35 732 881
DIČ:2020268910
IČ DPH:SK2020268910

tel.: +421 940 991 759
e-mail: sekretariat@metroba.sk
web: www.metroba.sk

§12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

Odpoveď: Uvedené požiadavky sú v zámere zakomponované a budú premietnuté do projektovej dokumentácie v rámci povoľovacieho procesu. Návrh obsahuje extenzívne vegetačné strechy, fasády s popínavými rastlinami, prvky na zadržiavanie dažďových vôd. Požiadavka je v kompetencii príslušného orgánu štátnej správy, ktorý predmetné konanie zastrešuje a ktorý vydáva rozhodnutie.

15. Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk. Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk. Zásady Integrity konania ZDS: https://enviroportal.org/por□olio-items/zasady-integrity-konania-zds/ Environmentálne princípy činnosti ZDS: https://enviroportal.org/por□olio-items/environmentalne-principycinnosti-zds/

Odpoveď: Navrhovateľ nespochybňuje postavenie verejnosti v procese posudzovania vplyvov na ŽP. Rovnako nepochybuje o legitímnom postupe príslušného úradu pri vyhodnotení a rozhodnutí v procese zisťovacieho konania.

F: Stanovisko Ondreja Turzu:

Predovšetkým vyzdvihujem veľmi odborné spracovanie predkladaného návrhu činnosti v predloženom znení tak ako je zverejnené na enviroportali:
https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/parkovaci-dom-saratovska-bratislava
Cítim sa byť účastníkom konania. Cieľom môjho účastníctva v predmetnom konaní EIA a následných konaniach, je zabezpečiť, aby povoľovacie konanie nebolo zneužívané podvodnými občianskymi združeniami a dohliadnuť, aby povoľujúce orgány dodržiavali procesné práva navrhovateľa. Ďalej chcem bdieť nad tým, aby boli dodržiavané zákony Slovenskej republiky, vyhlášky Slovenskej republiky a ďalšie relevantné zákonné náležitosti v predmetnom konaní.

Odpoveď: Berieme na vedomie.

S pozdravom

Ing. Zuzana Kolman Šebestová
predsedníčka predstavenstva

Prílohy v papierovej a elektronickej forme na CD:
1. Akustický posudok
2. Rozptylová štúdia
3. Hydrogeologický posudok

METRO BRATISLAVA
METRO Bratislava a.s. IČO: 35732881
Primaciálne nám. č. 1 DIČ: 2020268910
811 01 Bratislava Web: www.metroba.sk